

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **L. B.**, zastoupené JUDr. Tomášem Skoumalem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Ulrichovo nám. 737, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2004, č. j. 46 Az 451/2003 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta JUDr.Tomáše Skoumala **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 1. 2003, č. j. OAM-5768/VL-11-12-2002. Tímto rozhodnutím jí nebyl udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon o azylu) a bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl v souladu se zákonem a na podkladě dostatečně zjištěného stavu věci, proto žalobu zamítl.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Konkrétně

však pouze namítá, že krajský soud posoudil uvedenou věc v rozporu s platným právním řádem, zejména v rozporu se zákonem o azylu, a že shledává vážná pochybení v řízení u všech dosavadních orgánů. Vzhledem k tomu navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti s odůvodněním, že se obává návratu do Běloruska, kde jí údajně hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že se ke kasační stížnosti s ohledem na její obsah vyjadřovat nebude, a odkázal na správní spis. Pokud jde o odkladný účinek, tak jeho přiznání nepodporuje.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s., konkrétně však pouze namítá nezákonnost napadeného rozsudku a vážná pochybení v řízení jak před krajským soudem, tak před žalovaným.

K tomu ze správního a soudního spisu vyplynulo, že dne 29. 12. 2002 stěžovatelka podala žádost o udělení azylu, kde uvedla, že o azyl žádá proto, že v Bělorusku nemůže důstojně žít, neboť režim prezidenta L. dovedl zemi „do slepé uličky“. Dále také uvedla, že z Běloruska odešla proto, že jí nestačily peníze, neboť manžel je nemocen a nedostává penzi. Důvodem její žádosti o azyl byla legalizace pobytu v České republice. Z protokolu o pohovoru k důvodům její žádosti vyplynulo, že stěžovatelka přijela do České republiky za prací. V Bělorusku také nebyla spokojena s politikou prezidenta L.. Uvedla však, že žádné problémy se státními orgány neměla. V České republice je stěžovatelka od dubna 2002 a hodlala zde zůstat a pracovat pokud možno co nejdéle. Obdržela však správní vyhoštění, neboť jí vypršelo turistické vízum a byla zde nelegálně. V případě návratu do Běloruska se obává, aby její děti nebyly postihovány, za to, že požádala v České republice o azyl. Žalovaný jí rozhodnutím ze dne 5. 1. 2003 azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a rozhodl, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Stěžovatelka předně namítá důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v přecházejícím

řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatelka v průběhu správního řízení ani řízení před krajským soudem nikdy neuvedla, že by byla pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, ani že má obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Naopak vždy tvrdila, že do České republiky odešla primárně za prací a azylovým řízením si zde chce zlegalizovat pobyt. Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že ekonomické problémy žadatele o azyl v zemi původu nejsou azylově relevantním důvodem (např. rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, kde soud uvedl, že *ekonomické problémy žadatele o azyl v zemi původu, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azyl* nebo rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, kde bylo konstatováno, že *obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické).* Rovněž zdejší soud neshledal podmínky pro vyslovení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Postup žalovaného i krajského soudu byl tak v souladu se zákonem a naplnění tvrzeného důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebylo zjištěno.

Stěžovatelka dále obecně namítala, že shledala vážná pochybení v řízení před správním orgánem i soudem bez toho, aby uvedla jakákoli bližší upřesnění. Proto také Nejvyšší správní soud, který je vázán uplatněnými důvody kasační stížnosti, posoudil tyto její námitky jen v obecné rovině.

Co se týče řízení před správním orgánem, je povinností správního orgánu respektovat základní pravidla řízení, vyplývající z § 3 správního řádu vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení, rozvedené a konkretizované v dalších zákonných ustanoveních. V řízení o azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno. V dané věci stěžovatelka žádné konkrétní pochybení správního orgánu neuvedla a ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, naopak dle názoru soudu žalovaný řádně zjistil skutečný stav věci v souladu se zákonem a jeho rozhodnutí není zatíženo žádnou vadou; důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tak neobstojí.

Pokud jde o rozhodování soudu, ten kromě skutečností uplatněných v průběhu správního řízení musel vycházet i ze žaloby a z důvodů v ní uvedených. Těmi ovšem byly pouze obecné poukazy na porušení jednotlivých ustanovení správního řádu bez konkrétního uvedení, v čem je uvedené porušení spatřováno a dále námitka splnění podmínek uvedených v § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud na základě soudního a správního spisu dospěl k závěru, že se krajský soud v napadeném rozsudku řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami a i jinak postupoval v daném řízení zcela v souladu se zákonem; k naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak nedošlo.

Rovněž tak neobstojí stěžovatelkou tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti svědčící pro to, že řízení před krajským soudem bylo zmatečné a ani Nejvyšší správní soud nezjistil, že by v řízení před krajským soudem chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1 x 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava věci a 1 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu